

Esteettömyysdirektiivin kansallisen toimeenpanon työryhmän kokous

Aika	tiistai 10.8. klo 11 – 12.00
Paikka	Teams-kokous
Osallistujat	Veli-Mikko Niemi/STM, puheenjohtaja (klo 11.28 - 12.00) Tea Hoffrén/STM, varapuheenjohtaja (klo 11 - 11.28) Emilia Ojala/STM Tiina Judén/STM Anna Wennäkoski/LVM Mikael Åkermarck/LVM Emilia Laitala/VM Riitta Haapasaari (sij.)/OM Annika Parsons/SM Juha-Veli Frantti/SM Patrik Tötterman/TEM Anna Vuopala/OKM Sami Virtanen/Vammaisfoorumi Amanda Aalto/EK Johanna Haapiainen-Makkonen/EK

1 Kokouksen avaus

Varapuheenjohtaja Tea Hoffrén avasi kokouksen klo 11.00

2 Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin sellaisenaan.

3 Tiimeri

Työryhmän työtilana toimii Tiimeri, jonne kaikilla työryhmän jäsenillä on pääsy. Jos pääsyä ei jostain syystä vielä ole, voi olla yhteydessä STM:n Tiina Judéniin.

STM/Ojala kävi lyhyesti läpi Tiimerin sisällön, jotta se olisi paremmin työryhmän löydettävissä. Nyt on ajankohtaista viedä sisältö kohtaan [Nykytilan ja sen arviointi](#). Ohjeet työstämiseen [pp-esityksessä](#). Ongelmatilanteissa voi aina ottaa yhteyttä STM:öön.

Lisäksi STM/Ojala esitteli tarkemmin eilen työryhmälle lähetetyt linkit kahteen ”Oheismateriaali” kansiossa olevaan dokumenttiin. Toinen on lyhyt pp-esitys siitä, miten työtä nyt edistetään Tiimerissä. Toinen on laaja excel, jonka sisällön on tarkoitus auttaa työryhmää hahmottamaan mm. esteettömyysdirektiivin soveltamisalaa, esteettömyysvaatimuksia ja vaatimuksia talouden toimijoille (tuotteiden ja palveluiden tarjoajille). Esteettömyysvaatimukset on koottu direktiivin liitteestä yksi (1) ja liitteestä kaksi (2). Tähän listaukseen on eroteltu myös erityiset vaatimukset, joita tietyille palveluille on asetettu (esim. verkkokauppa, sähköiset kirjat, audiovisuaalinen media, liikenne ja hätäilmoitukset). STM/Ojala ottaa kehitysehdotuksia mielellään vastaan.

Seuraavaa kokousta varten 17.8. jokaisen ministeriön osalta tulisi olla kirjoitettuna nykytilan kuvaus Tiimeriin. Sen lisäksi toive on, että jokainen ministeriö esittäisi oman näkemyksensä tuotteiden markkinavalvonnasta.

VM/Laitala kommentoi, että aikataulu valvonnan järjestämisen suhteen on haastava. Varapuheenjohtaja Hoffrén totesi, että tärkeintä on saada keskustelu avattua ja etenemään, vaikka täysin valmista mallia ei vielä ensi viikolla olisikaan.

EK/Aalto kysyi, voivatko työryhmän asiantuntijat myös kommentoida kirjoitettua nykytilan arviointia Tiimerissä. Työryhmällä sovittiin, että ministeriöt hoitavat työstämisen, mutta asiantuntijat voivat kyllä kommentoida (merkinnällä Uusi kommentti) tekstiä Tiimeriin tarvittaessa.

4 Standardointi

STM/Ojala esitteli Tiimeriin viedyt kaksi dokumenttia, joilla komissio on lähestynyt standardointitoimistoja. Lisäksi STM/Ojala on ollut yhteydessä SFS ry:een (Suomen Standardisoimisliitto). Vielä SFS ei ole mukana työssä, koska kyse on vasta siitä, että komissio on pyytänyt standardointitoimistoja laatimaan ja päivittämään esteettömyysvaatimuksiin liittyviä standardeja.

Asiasta ei ole tässä vaiheessa uutta tietoa, mutta asia on hyvä pitää asialistalla ja työryhmän keskustelussa. On tärkeää varmistaa Suomen aktiivinen osallistuminen standardien laatimistyöhön.

5 Vaikutustenarviointi

STM/Ojala esitteli listaa tahoista, joita tullaan haastattelemaan STM:n tilaamassa vaikutustenarvioinnissa. Haastateltavien joukossa on sekä esteettömyys- ja saavutettavuusasiantuntijoita että talouden toimijoita, joiden toimintaan esteettömyysvaatimukset vaikuttavat.

Tällä arvioinnilla saadaan kuvaa esteettömyysdirektiiviin kokonaistaloudellisista vaikutuksista. Lisäksi tullaan saamaan jonkin verran tietoa hyödyistä, riskeistä ja muista vaikutuksista yhteiskuntaan ja talouden toimijoihin.

Jokaisen ministeriön on kuitenkin vielä harkittava ja punnittava sitä, mitä vaikutustenarviointia heidän on hyvä toteuttaa. Esimerkiksi yhteiskunnallisista vaikutuksista tulee arvioida viranomaisvaikutukset ja ihmisvaikutukset, erityisesti vaikutukset vammaisten henkilöiden asemaan.

STM antaa mielellään lisätietoja tarpeen mukaan tilaamastaan vaikutustenarvioinnista.

Keskusteltiin siitä, että STM:öön voi olla yhteydessä jos esiin nousee joku taho, jota ehdottomasti kannattaisi haastatella. Nyt tilattu vaikutustenarviointi tullaan kuitenkin toteuttamaan hyvinkin nopealla aikataululla elokuun aikana.

STM/Niemi muistutti, että lisäksi on tulossa myös virallinen lausuntovaihe. Lausuntovaiheen listausta (keiltä pyydämme lausuntoa) on hyvä miettiä jo tässä vaiheessa. Lausuntovaiheessa voimme esittää myös tarvittaessa täsmäkysymyksiä lausunnon antajille. Mahdollisesti voimme myös järjestää vielä kuulemistilaisuuden ennen valtioneuvoston päätöstä antaa hallituksen esitys. Tässä tilaisuudessa voimme vielä informoida laajemmin ja lisätä tietoisuutta esteettömyysdirektiivistä sekä keskustella vaikutuksista.

6 Keskustelu

Avattiin keskustelu sekä vaikutustenarvioinnin toteuttamisesta että nykytilan kuvaamisesta ja pyydettiin ministeriöitä kertomaan oma tilannekuva.

SM/Parsons

Nykytilan arvioita on jo kirjoitettu Tiimeriin. Vaikutusten arvioinnin osalta haaste on se, että esteettömyysdirektiivin vaatimuksista tarvitaan tulkinta-apua. Sitä on kysytty komissiolta, mutta kesälomien takia vastausta ei ole saatu. STM ehdotti, että kysytään joltain toiselta jäsenmaalta, jotta päästään etenemään kesälomista huolimatta.

Lisäksi keskusteltiin siitä, että tietty epävarmuus tiettyihin direktiivin sisältöihin on hyväksyttävä tässä vaiheessa työtä ja tehtävä päätökset tämän hetkisen tiedon mukaisesti.

LVM/Wennäkoski

Työ etenee ja vaikutustenarvioinnista ollaan tekemässä omaa hankintaa. Tässä vaikutustenarvioinnissa painotetaan sähköisen viestinnän palveluita.

Nykytilan kuvauksia on myös sisäisesti työstetty, vaikka sitä ei ole vielä viety yhteiseen työtilaan.

LVM/Wennäkoski kysyi vielä sitä, miten nykytilaa tai vaikutustenarviointia tulisi kuvata. STM/Niemi totesi, että vaikutustenarviointia on hyvä tehdä hyvin laaja-alaisesti, jos vain mahdollista. Taloudelliset vaikutukset ovat varmasti keskiössä, mutta myös ihmisvaikutusten arviointi on tärkeää.

TEM/Tötterman

TEM:ön tilanne on haastava, koska varsinainen jäsen Sirpa Sillstén siirtyy toisiin tehtäviin eikä hänen sijaistaan ole vielä valittu. Toiveena on, että varsinainen jäsen saadaan nimettyä pian ja työ pääsee etenemään myös TEM:n osalta.

VM/Laitala

VM:ssä on työstetty nykytilan kuvausta, vaikka sisältöä ei ole vielä viety Tiimeriin. VM:n muistutti, että vielä on isoja kysymyksiä ratkaisematta lain digitaalisten palvelujen tarjoamisen (digipalvelulaki) osalta, jonne esteettömyysdirektiivin palveluja oltaisiin tuomassa. Erityisesti tulee ratkaista digitaalisen palvelun käsite ja se mitä palveluja sen käsitteen alle voidaan tuoda. Lisäksi esim. digipalvelulain taustalla olevan saavutettavuusdirektiivin ja esteettömyysdirektiivin välistä vaatimusten punnintaa ja harmonisointia tulee tehdä tarkemmin.

OKM/Vuopala

Nykytilan arviointia ollaan tekemässä OKM:ssä. Myös esteettömyysdirektiivin vaikutuksia tekijänoikeuksia koskevaan lainsäädäntöön on arvioitu.

EK/Aalto

EK pyrkii omalta osaltaan saamaan tietoa esteettömyysdirektiivin vaikutuksista, hyödyistä esim. liiketoimintamahdollisuuksiin, mutta myös riskeistä. Haaste on sen hahmottaminen, mitä vaatimuksia ja vaikutuksia esteettömyysdirektiivillä tulee konkreettisesti toimijoille olemaan.

Vammaisfoorumi/Virtanen

Virtanen nosti esiin huomion, että kun vaikutustenarvioinnissa arvioidaan vahvasti taloudellisia vaikutuksia, toive on, että 25.8. tilaisuudessa tulee esille myös niitä positiivisia vaikutuksia, joita esteettömyysdirektiivillä on esim. vammaisten henkilöiden itsenäiseen asiointiin. On hyvä pitää mielessä

myös se, että esteettömyysdirektiivi mahdollistaa uudet käyttäjät ja kuluttajat palveluille, joka voi laajentaa talouden toimijan markkinoita.

7 Muut asiat

STM/Niemi totesi vielä, että 17.8. kokouksen jälkeen voimme ottaa pysyvämmän asialistan käyttöön ja käsitellä erityisesti tulevan lain sisältöä pykälä- tai teemakohtaisesti.

Seuraava kokous tiistaina 17.8. klo 11-12. Kokouksessa käsitellään Nykytilan kuvausten tilaa sekä markkinavalvonnan toteuttamista.

8 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Veli-Mikko Niemi päätti kokouksen kello 12.00.

Liitteet -

Jakelu Työryhmän jäsenet, varajäsenet ja asiantuntijat